

Assistir-hi i contribuir-hi

19.09.80

Dues oracions com Van assistir a l'acte inaugural i Van contribuir a l'acte inaugural poden semblar similars, amb una mateixa estructura gramatical —amb l'única diferència d'un element significatiu: el verb. Però, en realitat, no és pas així: la primera porta un complement circumstancial de lloc i la segona un complement d'objecte. Efectivament, en la primera, a l'acte inaugural designa el lloc on alguns van assistir i, en la segona, el mateix grup nominal indica allò a què alguns van contribuir. En la primera, la preposició a, que indica lloc, va determinada pel fet que el grup nominal que introdueix s'inicia amb un article definit. En la segona, en canvi, és el verb, contribuir, que regeix aquesta preposició. Diríem, més aviat —no és, en aquest cas, cap norma absoluta— Van assistir en un acte molt important —amb la preposició en davant l'article indefinit—, però, sense alternativa possible, van contribuir a un acte molt important, mantenint la preposició a davant l'article indefinit, perquè, com hem dit, és el verb que la regeix.

Vet aquí, doncs, un fet que cal tenir en compte en la tria de la preposició —a o bé en— que ha d'introduir els complements que depenen de certs verbs. Al costat dels qui s'entesten a introduir amb la preposició en infinitius que són complements d'objecte preposicional, de verbs com és ara complaure's o consistir, i reinclouen, per tant, en construccions tan combatudes com «Es complauen en convidar-lo» i «Consisteix en tenir-ho en compte», en lloc de Es complauen a convidar-lo i Consisteix a tenir-ho en compte, hi ha els qui tracten aquests complements d'objecte, quan són representats per grups nominals, com si fossin complements de lloc, i els introdueixen amb la preposició a o bé la preposició en d'acord amb l'article o l'adjectiu amb què s'inicien. Diuen, aleshores, «Ha contribuït en una edició de l'obra —en davant una— i «Vol col·laborar a la festa» o «Intervé a l'organització» —a davant la— sense tenir en compte que són els verbs els que regeixen la preposició: contribuir regeix a i col·laborar i intervenir regeix en. Caldria dir, per tant, Ha contribuït a una edició de l'obra i Vol col·laborar en la festa i Intervé en l'organització. Ara: ¿és que podem fixar, tanmateix, els límits precisos entre un complement d'objecte preposicional i un complement de lloc?

Albert Jané